

AMERIŠKA DOMOVINA

1117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., holidays, 1st two weeks in July

NABOCNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:
\$30.00 na leto; \$15.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$10.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$30.00 per year; \$15.00 for 6 months; \$8.50 for 3 months
Friday Edition \$10.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 109 Thursday, July 28, 1977

Od kod strelec?

Stara grška pripovedka pravi, da je nasprotnik nepremagljivega junaka Ahila prežal na njegovo peto, ki edina je bila ranljiva, pomeril vanjo, jo ranil z zastrupljeno puščico in s tem orjaka ugonobil. Potegnili smo primer med zgodbo o Ahilovi peti in današnjim komunističnim svetovnim orjakom s sedežem v Moskvi, ki da ima tudi ranljivo peto, ker sloni ves njegov sistem vladanja na zatiranju osnovnih človekovih pravic in osebnih svoboščin. Vprašanje je sedaj: od kod naj bo izstreljena smrtna strelca v ranljivo komunistično peto, kdo naj bo strelec?

1) Pri tem stopijo človeku najprej pred oči Združeni narodi, svetovna politična organizacija z nesporno pravno in moralno avtoriteto, da odločno zaščiti povsod po svetu ljudi, katerim oblast zatira človekove pravice in tepta njihovo osebno dostojanstvo z nasilnimi ukrepi in dejanji vseh mogočih vrst. Ta ustanova je l. 1948, ko je še odmeval po svetu krik obsodbe v Nuernbergu, izdelala in izglasovala vzorno sestavljeno Splošno deklaracijo o človekovih pravicah, ki so jo podpisali tudi vsi tedanji komunistični režimi s Sovjetsko zvezo na čelu. Ostalo je pri lepih besedah vse do današnjega dne. Ko so pozneje navalile v ZN države bivših kolonij iz Afrike, Azije in Indonezije, in so pod ruskim in Titovim vodstvom "neuvrščenosti" stalno podpirale z večinskim glasovanjem komunistično linijo v svetovni politiki, je bila pokopana vsaka možnost akcije za zaščito človekovih pravic, saj jih ravno te članice ZN same dosledno teptajo. Združeni narodi so vkljub sijajni resoluciji v tem oziru — mrtvi.

2) Za ZN je morda prva in največja moralna avtoriteta na svetu rimska Cerkev in Vatikan. Je najmočnejša oznanjevalka Kristusovega nauka o ljubezni, ki zagovarja pravice in dostojanstvo človeka in obsoja krivico. Mnogo lahko stori na tem področju, a v javno borbo za človekove pravice se ne more spustiti. Problem je namreč izrazito politične narave pod sedanjim aspektom, vsak poseg v to zadevo bi Cerkev težko prizadel in ji napravil veliko škodo.

3) Svobodni ljudje na tej zemlji imajo uprte oči v Združene države Amerike, od koder naj bi bila sprožena strelca zahteve po človekovih pravicah v ranljivo "peto" svetovnega komunizma. Po pravici. V ZDA je zrasla ob njihovem rojstvu ideja in načelo o spoštovanju človekovih pravic, o njih zaščiti in obrambi; ostala je živa, dasi pozabljena, skozi tek časa, a v naših dneh je znova oživila in zletela kot ptic Feniks v svet. Vendar ima Amerika kot prva velesila vodilno odgovornost za ohranjanje miru, radi česar v interesu tega miru ne bi bilo modro, če bi lok preveč napela in sama izstrelila. Meunarodno stanje zahteva trezno ravnanje, oprto na zanesljivo sodelovanje svobodoljubnih zaveznikov in demokratskega tabora, katere naj bi Amerika vodila v kampanji. Vse kaže, da je trenutna mednarodna situacija ugodna za izvedbo takega načrta.

4) V tretji "košari" je pred dvema leti konferenca v Helsinkih odobrila in s slovesnimi podpisi potrdila obvezosti, ki so jih sprejele vse države podpisnice glede spoštovanja in zaščite človekovih pravic. Ta konferenca se bo nadaljevala enkrat v jeseni letos v Beogradu, kjer sedaj tečejo pripravljala dela v ta namen. Po zadnjih poročilih v času tega pisanja so Sovjeti in druge komunistične države v Evropi bili prisiljeni pristati na zahtevo Zahoda, da pride na dnevni red podrobna razprava, kako so nosamezni režimi izpolnjevali obveznosti iz helsinške konference glede človekovih pravic. Gre sicer za evropski prostor, a izid bodočega obravnavanja tega vprašanja bo imel svetoven pomen in važnost. Tam torej, v samem Beogradu, bo kraj in čas, da se pomeri v Ahilovo peto komunističnega kolosa in jo zadene.

5) Vendar naj bi bil v beograjskih Helsinkih šele začetek, čeravno zelo mogoč začetek, svetovnega pohoda na področju dostojanstva človekove osebe in njegovih neodtujljivih pravic. Postati mora tako silen in tako splošen, da bo njegov klic zajel ves svet in odmeval v slehernem koščku zemeljske oble. Tedaj se bo tudi še vsemogočna komunistična oblast začela sesipati od znotraj, ker stoji na nasilnem kratenju teh pravic, in se brez njih zanikanja ne more obdržati. Da bo do take svetovne kampanje prišlo, je dolžnost vsakega svobodoljubnega človeka, da na svoj način sodeluje. Zlasti pa je velika naloga vseh demokratskih društev in organizacij vseh vrst, od političnih do kulturnih in tudi verskih, da doprinejajo svoj delež pri tej vredni akciji.

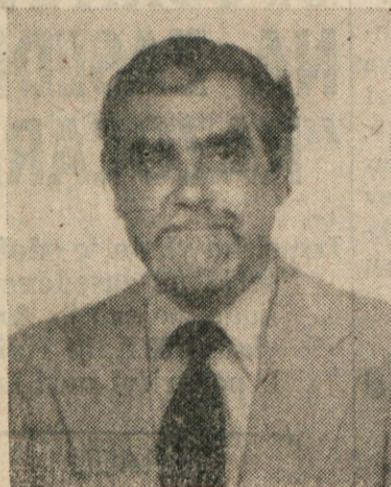
V tej obliki to ne bo nikaka politika, ampak gola humanitarnost, človekoljubnost, ki hoče ščititi človeka kot človeka, brez ozira na to, kdo ga zatira in mu jemlje pravice. Ker pa je v tem samem vprašanju Ahilova

peta komunističnega sistema vseh vrst, bo končni uspeh akcije — zlom komunizma, tega osnovnega, zla našega stoletja.

L. P.

BESEDA IZ NARODA

Vladimir Pregelj — poldesetletnik

Vladimir Pregelj

WASHINGTON, D.C. — V glavnem mestu Amerike smo se nedavno zbrali v Washingtonu in okolici živeči Slovenci z ameriškimi prijatelji slavljence, da proslavimo petdeseti rojstni dan izrednega Slovenca Vladimira Pregelja. Dr. Franc Blatnik, ki je na slavo prišel iz New Yorka, je z izbranimi odlomki iz Sv. pisma poudaril osebne vrline, oba govornika v svojih zdravicah — slovenski in angleški — pa izrečne sposobnosti in mnogostransko osebnost slavljence. Slavljencev pevski zbor je ta večer brez njegovega dirigiranja zapel poleg drugih slovenskih pesmi tudi Prešernovo Zdravico. Eleganti večer je bil odsevlavljenceve osebnosti — ostal nam bo v prijetnem spominu.

V lepem slovenskem mestu ob madžarski meji, Murski Soboti, je 5. maja 1927 zagledal luč sveta edini sin Pregeljeve družine. Bil je krščen s prijetno zvenečima imenoma Vladimir Nikolaj, a njegovi prijatelji ga kličejo Miro ali Mirče. Oče mu je bil po rodu Tržčan, mati pa s Kozine na Krasu. Ljudsko in srednjo šolo je obiskoval v Mariboru, Murski Soboti in Ljubljani, kjer je bil njegov oče profesor in ravnatelj na srednjih šolah. Ze s 16. letom je zgubil očeta, a kljub temu je končal klasično gimnazijo v Ljubljani l. 1945 z odliko. Kot mlad maturant je l. 1945 odšel v begunstvo. Pot ga je zanesla preko Avstrije v Italijo, od koder se je l. 1949 izselil v Ameriko.

V novi domovini je Mirče s stipendijo študiral ekonomijo na St. Joseph's College v Indiani, kjer je študij dokončal z odliko in najvišjo pohvalo: Summa Cum Laude. Študij je nadaljeval še na univerzi Fordham v New Yorku, kjer je dosegel diploma magistra iz ekonomije in nato nekaj časa tudi poučeval.

Kot študent je bil krajevni in eno leto pokrajinski predsednik Zvez ameriških katoliških visokošolcev. Po končanem študiju je služil dve leti v ameriški vojski, nato pa se je zaposlil v Kongresni knjižnici v Washingtonu kot izvedenec za zunanjo trgovino in mednarodno gospodarstvo. Bil je urednik dveh obsežnih študij o gospodarstvu ZSSR in vzhodno-evropskih držav, ki ju je izdal gospodarski odbor Kongresa. Precej njegovih razprav in analiz je bilo objavljeno v uradnem Kongresnem zapisniku, nekaj pa so jih izdali razni kongresni odbori v obliki uradnih dokumentov. Njegove strokovne razprave in raziskave uporabljajo senatorji in poslanci, ki jih pogosto sprejemajo z izrazi pohvale in priznanja.

Izven službenega dela je Pregelj sodeloval pri pripravi izbranih bibliografij o jugovzhodni Evropi, ki jo je izdal Ameriški svet društev znanstvenikov, kot svetovalec za celotno delo in av-

tor poglavja o splošnih in opisnih virih o Jugoslaviji. Pregeljevo poklicno delo pa je skoraj dve leti prekinila afera Watergate.

Po nenavadnem naključju je ime Vladimira Pregelja postalo povezano s sodobno ameriško zgodovino. Miro se je odzval pozivu sodišča za službo v poroti, kot je to dolžnost vsakega ameriškega državljan, in bil postavljen za njenega starešina (foreman). Po dveh tednih preiskovanja raznih navadnih kazenskih slučajev, je bil tej veliki poroti — zdaj že pred petimi leti — predložen v preiskavo tudi vlog v urade Demokratske stranke v stanovanjskem kompleksu Watergate v Washingtonu. S tem je 23-letna velika porota, zlasti pa Pregelj kot njen starešina, dobila izredno odgovorno, težavno in dolgotrajno nalogo. Ker se je afera, ki je segala prav v vrhove Bele hiše, vedno bolj širila, je bil njen razplet dolgo časa središče pozornosti vse Amerike in domala vsega sveta. V času, ko je zasedala velika porota za Watergate, so ameriški časopisi in radijske in televizijske postaje veliko poročali o njenih nalogah, problemih, pa tudi težavah. In to po pravici, kajti malokdaj — morda sploh še nikoli v zgodovini Združenih držav — ni morala velika porota zasedati in tako važni zadevi in toliko časa (njen termin je bil po preteku predpisanega rok še s posebnim zakonom podaljšan in je trajal dve leti in pol). Priznanje ni izostalo. Ameriški tisk je — zlasti po izročitvi obtožnic, s čimer je bila glavna naloga velike porote opravljena — brez izjeme pohvalno ocenjeval njeno delo. Med številnimi izrazi pohvale in priznanja smo tedaj v ameriškem tisku lahko brali izjave, kot: "Velike porote za Watergate... se bomo spominjali kot ene najboljših,

Vodilni član porote je bil Vladimir Pregelj... Čut poslanstva je bil pri porotnikih očitven. Med vsemi se je najbolj izkazal predsednik porote Vladimir Pregelj. Enaindvajset državljani, nov je služilo republiko bolje kot pa človek, ki ji je (bil) na čelu... Bilo je jasno, da se celo velika porota sama zaveda, da ustvarja zgodovino..." Mnogi dnevniki in tedniki so tedaj objavili fotografije Pregelja na poti na sodišče ali pa skice njegovih najvažnejših nastopov v sodni dvorani. Nekateri pa so ta poročila in priznanja združili tudi z omembo Pregeljevega narodnega porenja, njegove vestnosti in natančnosti in s karakterizacijo njegove osebe. Tako smo mogli brati: "Pregeljevi sodelavci v Kongresni knjižnici se ga spominjajo kot vestnega, natančnega in zanesljivega državnega uslužbenca, prijaznega, vendar ne takega, ki bi druge trepljal po ramenih". Pregelj, ki je po rodu iz Slovenije... živl na Kapitolskem griču v hiši, ki jo je sam prenovil... Kot mnogi Američani se Pregelj zaveda ameriškega izročila, da je pred zakonom pravica enaka za vse, in to očitno jemlje resno." Drug časopis pa je svojo pohvalo zaključil: "Pregelj, ki je visoke postave ter čedno obločen, ima Van Dyckovo bradico, ki pa je — odkar se je začela zadeva Watergate — vidno posivela.

Vladimir Pregelj je bil eden izmed začetnikov odbora za

zgraditev Slovenske kapele v Narodnem svetišču v Washingtonu in sourednik obsežne Spominke knjige, za katero je napisal poglavje o zgodovini prizadevanj in dela za ta trajni spomenik slovenskega življa v Ameriki. Delno na njegovo pobudo je bil ustanovljen odbor za ohranitev slovenske kulturne dediščine v Washingtonu, kateremu predseduje že sedem let. Na vsakoletnem kulturnem večeru tega društva in pogosto še na drugih slovenskih prireditvah sodeluje s slovensko in angleško besedo, dostikrat tudi z občudovanja vrednimi angleškimi prevodi iz slovenske pesniške literature. Slovenci v New Yorku pa se še danes živo spominjajo njegovih odprskih nastopov, kjer je kot študent pogosto pozivljval prireditve v farni dvorani.

Miro ima posebne talente in veselje za glasbo in jezike. Ze kot ljudskošolec je bil član tedaj zelo znanih Mariborskih malih harmonikarjev, ki so gostovali po raznih mestih Jugoslavije in v tujini. V gimnaziji je bil član pevskega zbora, v begunskem taborišču član slovenskega okteta, na univerzi pa celo solist in član moškega kvarteta. Kljub temu, da slovenska skupnost v ameriški prestolnici številčno ni močna, je Mirče pred desetimi leti ustanovil Slovenski pevski zbor, ki vsa ta leta pod njegovim marljivim vodstvom nastopa na slovenskih in drugih prireditvah. Potrebno glasbeno gradivo pogosto sama priredil. V privatni družbi je vedno dobrodošel in največkrat središče pozornosti s svojstvenim čutom za humor in zavzetimi debatami. Če se družba ob njih preveč razgreje, prime za kitaro in zapoje v mnogih jezikih, katere je — obdarjen z izrednim spominom — mogel razpiti do zavidljive stopnje. Ze iz gimnazije si je prinesel odlično znanje latinščine in grščine, poleg srbsčine, francoščine, nemščine in italijanščine. V begunskih taboriščih se je izpopolnil še v drugih jezikih kot v ruščini, španščini in seveda angleščini, ki mu je danes — poleg slovenščine — glavni obsevalni in tudi znanstveni jezik. Zanimanje za tuje jezike ga je privedlo celo do tega, da se je pridružio leto ubadal s — kitajščino. Kljub intenzivnemu študiju in pozneje resnemu strokovnemu delu pa je Mirče vedno našel čas za razvedrilo in lepo pesem — vsekakor nenavadna kombinacija znanstvenika in veseločca, življenja polnega slovenskega človeka.

Miro Pregelj nikoli ne opusti prilike, da ne bi spregovoril kot zavezanec in ponosen Slovenec. Njegova življenjska skrivnost je: pametno, uporabljaj talente in bodi z njimi radodaren do drugih; bodi marljiv in vesel — tudi preudaren, da boš v ponos sebi in narodu. Bog mu daj še mnogo zdravih, srečnih let!

Prijatelj

Teško pričakujemo Baragov dan v Lemontu

CLEVELAND, O. — Namen našega romanja v Lemont bo, da v naši javnosti pokažemo, da ljubimo škofa F. Barago. Po svojih močeh bomo delali in proslili Boga, da bi bil Baraga čimprej priznan za svetnika. Naš slovenski narod je majhen, doslej še nimamo nobenega uradnega svetnika, ki bi bil slovenske krvi. O vsem tem mi je z zanimanjem pripovedoval starejši slovenski duhovnik v Ameriki. Če je božja volja in je naš narod tega vredn, bo gotovo prišel čas, ko bomo imeli Slovenci svojega svetnika.

Se mladoleten sem prvič čital življenjepis škofa F. Barage, knjigo, ki je izšla pri Družbi sv. Mohorja v Celju. Ta knjiga je bila skoraj v vsaki slovenski hiši. Potem nje smo že takrat Slovenci visoko cenili škofa F. Baragov dan v Lemontu.

rago in upali, da ne bo dolgo, ko bo F. Baraga proglašen za svetnika.

Podpisani sem se rodil v Bridgellu, Pa. Ko sem dopolnil 7. leto, se je naša družina iz Amerike preselila v Slovenijo, kjer so se moji starši rodili. Bil sem vedno zavezan Slovenec, a Amerike nisem nikoli pozabil. Zato mi je bil še na prav poseben način škof F. Baraga priljubljen. Moja želja je bila, da bi se kmalu vrnil v Ameriko. Pri tem sem upal na priložnost, da bi lahko na svoje lastne oči videl kraje, kjer je nekoč škof F. Baraga misijonaril.

Leta 1966, ko so Slovenci skupno romali iz Clevelanda v Baragovo deželo, sta me na to romanje povabila pok. Anton Jeglič in Ernest Zupan. Pri tem sta mi rekla: "Bolan si, v molitvi se priporoči škofu F. Baragi za ozdravljenje in pojdi z nami na to romanje v Baragovo deželo. Če boš v njega zaupal, smeš upati, da boš ozdravel." Podobno sta mi rekla tudi rev. J. Martelanc in rev. Jože Godina. Poslušal sem vse navedene, se vsega tega držal, zato sem ozdravel in še živim. O vsem tem, ako bi bilo potrebno, sta še dva moja zdravnika, ki bi lahko vse to uradno dokazala. Pri vsem tem romanju so se mi čudežno uresničile želje, ki sem jih imel mnogokrat, ko sem živel še v Sloveniji, da bi rad videl zanimive kraje, kjer je nekoč misijonaril škof F. Baraga. Dvakrat sem se pridružil slovenskim romarjem iz Clevelanda, ki smo skupno romali v Baragovo deželo. Nihče si ne more predstavljati, kako sem bil vesel in srečen na teh dveh romarskih potih v Baragovi deželi.

Ko smo bili lansko leto na romanju v Marquette, smo tam in v njeni okolici videli veliko lepota ter zanimivega, kar še spominja na našega škofa F. Barago. V tamkajšnji stolni cerkvi je bila na dan Baragovega dneva slovesna sv. maša, ki jo je skupno opravilo osem škofov. Ali ni bil to dokaz, kako katoličani delujemo na tem, da bi Bogu zasluženi škof F. Baraga čimprej postavljen na oltar.

Se je čas, da se odločite za romanje v Lemont na naš Baragov dan 3. in 4. septembra.

Na svidenje na Baragovem dnevu v Lemontu!

Jože Vrtačnik

Slovensko Alojzijevišče v Gorici in beneški Slovenci

CLEVELAND, O. — Ob pregledu zgodovine slovenskega Alojzijevišča v Gorici opazimo, da je zavod skozi leta svojega obstoja večkrat imel med svojimi gojenci študente iz Beneške Slovenije in Kanalske doline.

Beneška Slovenija je najzahodnejši del slovenske zemlje. Je to v glavnem gorat svet ob rekah Nadiži in Teru. Slovenski del Kanalske doline je pa tisti del slovenske Koroške, ki je od leta 1918 pod Italijo. V Kanalski dolini živi danes kakih 2000 Slovencev, največ v vaseh Ukve, Ovčja vas, Zabnice, manjši del v trgu Trbiž in tja do Belopetških jezer.

Zahodna meja Slovencev je že 1.400 let ostala bistveno neizpremenjena. To je zasluga beneških Slovencev, ki so skozi stoletja obdržali ljubezen do svoje zemlje, svoje govorice in svojih navad. Skozi stoletja so bili podložniki oglejskim patrijarhom in Beneški republiki, nato so pa prišli pod avstrijsko vladu, ki jim ni hotela priznati domačih pravic in avtonomije, kakršno so uživali pod Oglejem in Benetkami. Ko je leta 1866 prišla prilika, so se s plebiscitom odločili za Italijo in upanju, da jim bo priznala avtonomijo in pravice, ki so jih imeli pod patrijarhom in Benetkami.

Italija jim ni nikdar priznala teh pravic in jih danes smatra, da so za slovenski narod že dav-

no izgubljeni. Še danes ni v Beneški Sloveniji niti ene slovenske šole ali slovenskega napisa. Prisilno potujevanje se nadaljuje. Fašizem je beneškim Slovincem odvzel še zadnje, uporabo slovenščine v cerkvah. Tudi krajevna cerkvena oblast (spadajo pod škofijo Udine) ni imela smisla za njihove narodne in jezikovne pravice in včasih direktno ovirala narodni napredek.

Domača slovenska duhovščina pa je v veliki večini ostala zvesta svojemu narodu in tradicijam. Vseskozi je bila in je tudi danes branik slovenstva v Beneški Sloveniji, kakor je bila duhovščina po vsem Primorskem v dobi fašizma. Lik te duhovščine je pisatelj France Bevk lepo orisal v svoji knjigi "Kaplan Martin Čedernac". Njihov vzor in ponos pa je vedno bil duhovnik Ivan Trinko-Zamejski, čigar ime danes nosijo slovenska društva v Benečiji.

Slovensko Alojzijevišče v Gorici je že vsa leta svojega obstoja vršilo veliko narodno poslanstvo med beneškimi Slovinci, ki so vzgajali njihove dijake, še prav posebej revne dijake. Sadevi njihovega truda in ostalih slovenskih skupin se danes očitno kažejo. Slovenska društva rastejo po revnih vaseh Beneške Slovenije in njihovi slovenski pevski zbori in skupine so že dobro poznani po Goriskem in Tržaškem ter v Sloveniji. Zgleda, da gredo Beneški Slovenci skozi dobo narodnega preporoda, kakršnega smo ostali Slovenci doživeli že pred več kot sto leti. Zanimivo je, da je ravno beneški Slovenec, župnik v Ukvah v Kanalski dolini Mario Gorup letos spomlad vodil znano akcijo za ustanovitev popoldanskega pouka slovenščine v Ukvah. Po dolgem in burnem nasprotju od strani oblasti je dosegel svoj cilj in danes so slične akcije v teku tudi v Beneški Sloveniji. Morda prisostvujemo narodni pomladi beneških Slovencev.

Prav je, da se zanimamo in podpremo ustanove, ki pomagajo beneškim Slovincem v njihovem narodnem boju. Med te ustanove gotovo spada tudi slovensko Alojzijevišče v Gorici.

Vsak še tako skromen dar v podporo te ustanove v Gorici bo s hvaležnostjo sprejet.

Darove pošiljajte na sledeči naslov:

Kati Burjes
29478 Vinewood Dr.
Wickliffe, Ohio 44092

Za odbor

Danilo Kranjc

Zahvala MZA

CLEVELAND, O. — Vsem, ki ste prišli ali kakorkoli pomagali, da se je nabrala lepa vsota za pomoč vsem slovenskim misijonarjem ob priliki piknika Misijonske znamenarske akcije, iskren Bog povrh!

Veliko je ljudi, ki so se trudili, da je uspeh lep. Dobri Bog, ki ve za vsa naša dejanja, misli in hotenja, ve tudi za ta dobra dela, katere bodo šla z nami v večnost, kot priče ljubezni do bližnjega.

Odbor MZA Cleveland

IZREKI O SONCU simbolu poletja

- * Pred zoro ni sonca.
- * Naj bo hiša še tako srečna, vedno ji sonce ne sije.
- * Sonce vzhaja in zahaja do brin: in zlim.
- * Vzhajajoče sonce ima več častilcev kot zahajajoče.
- * Če sonce sije, je še na pokopališču veselo.
- * Sonce je zdravilo iz nebeske lekarne.
- * Dokler bo sonce sijalo, bo tudi grelo.
- * Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na sonce.
- * Tudi če sveti sonce še tako lepo, enkrat mora zaiti.
- * Imej vedno sonce v srcu!

A. Z.:

NA "DIVJI ZAHOD"!

IV.

Jetnišnico se pred nekaj leti zasedli Indijanci ter uničili in požgali v njej, kar se je dalo. Osmojena okna pričajo o tem. Sedaj je na ogled turistom.

Vodič ni povedal, če so izvrševali v tej jetnišnici tudi smrtno kazni. To so bile pred nekaj leti kazni. V Ameriki odpravljene, sedaj so pa spet dovoljene, le izvajajo jih ne. To je morda posledica nekaterih justičnih umorov, bolj kot boja proti "kruti in nečloveški" kazni. Ameriško javno mnenje je popolnoma pod vplivom časopisa, radia in TV, ta sredstva občejanja pa večinoma v rokah male skupine ljudi, ki brezobzirno zasledujejo svoj cilj: nadvladati nad vsem svetom. Pod tem vplivom so tudi sodniki, ki v gotovih zadevah ne gledajo dosti na dokaze, ampak razsojajo tako, kakor zahteva javno mnenje. Vzemimo samo slučaj ugrabitve Lindbergovega sinčka.

Charles A. Lindberg, ki je l. 1927 prvi preletel Atlantik, je postal čez noč narodni junak in ljubljene vseh Amerikancev. Ko je bil pet let pozneje ugrabljen in kljub plačilu odkupnine 50.000 dolarjev umorjen njegov dvajsetmesečni sinček, je histerični Kongres v naglici sprejel zakon o smrtni kazni za vse ugrabitelje, policija se je pa spuščala na lov za "zverjo v človeški podobi".

Na podlagi zaznamovanega bankovca, s katerim je plačal gasolin, so prijeli nemškega priseljenca Bruna Richarda Hauptmanna. (Zaradi preganjanja Judov so bili Nemci v Ameriki prisiljeni leta posebno osvojevanje). Pri preiskavi so našli v njegovi garaži še za okoli 13.800 dolarjev zaznamovanih bankovcev. To je bilo dovolj. Vse zatiranje Hauptmanna, da je nedolžen in da je prejel denar samo v varstvo od svojega tovariša Izidorja Fischera, ni nič pomagalo. Fischera niso mogli več zaslišati, ker se je že pred leti vrnil v Nemčijo in v Leipzigu umrl za jetiko. Hauptmann je začel rabiti zupani mu denar šele, ko je zvedel, da je Fisch umrl brez dedičev. Pričevanje njegove žene, da je bil Hauptmann na večer ugrabitve doma, ni nič veljalo.

Že l. 1961 so se pojavili dommi o pravilnosti obsodbe. Atenski časopis "Acropolis" je poročal, da so našli v zapuščini Grka Constantina Maratosa veliko množino bankovcev, ki so izvirali iz odkupnine za Lindbergovega sinčka. Maratos se je vrnil iz Amerike v svoj rojstni kraj Poros v Solunskem zalivu in je vzbudil pozornost zaradi razmetavanja denarja, vendar grška policija tega ni raziskovala. Ko je Maratos l. 1936 zvedel za izvršitev smrtno kazni nad Hauptmannom, se je obesil. Šele potem je začela grška policija s preiskavo. Pri tej so našli v Maratsovi postelji cele šope zaznamovanih bankovcev.

Maratos je bil Hauptmannu zelo podoben, zato je mogoče, da se je Linberg motil, ko je pričal, da je njemu izročil odkupnino. Govoril je tudi tekoče nemško, angleško pa z nemškim naglasom. A Ameriki je dolgo živel v bližini Lindbergovega stanovanja v New Jerseju.

Šele sedaj, 41 let po usmrtni, je prišlo na dan pismo, ki ga je pisal Hauptmann iz ječe svoji materi v Nemčiji. V njem je ponovno zatrjeval, da je nedolžen. Toda pismo ni bilo nikoli odposlano; našli so ga v zapuščini nekega jetniškega uradnika v Trentonu, N. J., kjer je bil Hauptmann usmrčen.

"Moj Bog, moj Bog, kje je pravica na svetu?" je pisal Hauptmann svoji materi. "Če bi bil kriv, bi sodbo sprejel, tako pa ne morem molčati. Moram se braniti in to s čisto vestjo. Ker sem tujec in nezakonit vseljenec, lahko zvrnejo vse na moje rame. Tožilec je rekel pred sodiščem, da sem divja žival. Lah-

ko si predstavljaš, mati, kako mi je bilo, ko sem moral to slišati od človeka, ki je odgovoren za izginotje dokaznega materiala". Hauptmann je prosil upravnika jetnišnice Kimberlinga, naj da to pismo, prevesti na angleško in ga pošlje guvernerju New Jerseyja. Prevedu je pa Kimberling priložil zvarilo, naj pisma ne objavlja, ker bi to lahko povzročilo hudi reakcijo v Nemčiji.

Pismo ni bilo poslano materi in Hauptmann je 3. aprila 1936 umrl na električnem stolu, prepričan, da njegova mati verjame, da je nedolžen.

Ta slučaj govori za to, da se obtožbenca ne sme obsoditi na smrt, če sam ne prizna krivde ali če sodišče nima popolnoma zanesljivih dokazov proti njemu. Smrtna kazen je za nedolžnega obsojenca morda lažja kakor dosmrtna ječa, vendar dokler človek živi, ima upanje da bo resnica prišla na dan in bo njegova čast oprana.

V ribiškem pristanu je bilo nekaj ladij, na obrežju pa prodajalci vseh mogočih spominčkov in razni umetniki po vseh potih in stezah. Tudi nekdanja trinadstropna ribarnica (Cannery) in bivša tovarna čokolade sta predelani v trgovine, zabavišča in razstavišča.

Ker smo bili že lačni, smo šli v Alioto's Fisherman's Grotto. To je restavracija, katere lastnik je sin bivšega župana San Francisca Josepha Aliota.

Prostorna avla in široke stopnice v nadstropje — vse v temnih preprogah, so me spominjale na opozorilo v nekem prospektu, da v boljših restavracijah ne postrežejo gostom brez jopiča in kravate. — Res so nas, turisti, črno oblečeni strežaji malo ogledovali, vendar se našega denarja niso branili. Sedli smo za veliko mizo in naročili večerjo. Najprej so nam prinesli pol hleba polbelega kruha, nato pa toliko "riht", da smo bili že siti, ko so prinesli glavno: crabburger. To je bilo zunanaj podobno mesni polpeti, znotraj pa prežvečeni pomaranči. Vsega pa toliko, da je bilo nemogoče pojesti. Strežaji so tega navajeni in radi prinesejo "doggybags", le za vodo je treba prositi.

Večer je že bil, ko smo se vrnili domov. Potem nam je pa Tomo kazal svoje krasne skopične slike iz Yosemite parka in od drugod. Pogledali smo tudi njegove knjižne omare, ki dokazujejo, da se mu za dobre knjige ne zdi škoda denarja. Poleg celotne "Encyclopedie Britannice" ima tudi mnogo drugih dragih angleških knjig in popolni zbirki zbranih del Cankarja in Finžgarja.

V Dolino meseca

Sedemnajstega je bila nedelja, zato smo šli najprej k maši v cerkev sv. Filipa, ki je zelo akustična. Maševal in pridigal je mlad filipinski gospod. Po pridigi se lahko sklepa, za kaj se kdo zanima. Govoriti o nebesih je težko, ker jih imamo na zemlji, o peklu pa tudi, ker skoro nobena reč ni več greh in Bog ni več strogi sodnik, ampak samo še pravičen plačnik. Ta gospod je govoril o skrbi za mlade fante in priporočal skavte. Poznal sem župnika, ki je prevzel za svojim prednikom z župnijo vred tudi zanemarjeno posestvo. Ta je rad govoril o poljih in travnikih, kar je razjezilo soseda, ki je tekom let neovirano porival skupno poljsko por na farovško stran in tudi s koso rad segel preko meje. V jezi mu je ušlo: "Pridigaj o Bogu in hudici, ne pa o poljih in travnikih."

Po maši smo se vrnili domov na zajtrk, nato pa hitro na pot: v Dolino meseca. Vozil je Karl. Ob četrtih čez Oaklandski most, ki ima dvojno cestišče: spodnje za promet iz San Francisca v Oakland, zgornje pa v obratni

Lemontske drohtinice

Brez presv. Krvi ni odpustanja.

Mesec julij je posvečen presv. Krvi. Preden so preuredili godeve svetnikov v cerkvenem koledarju, smo obhajali 1. julija tudi praznik presv. Krvi. Zdaj je odpravljen. Liturgisti pravijo, da je praznik presv. Rešnjega Telesa posvečen tudi presv. krvi, saj telo in kri spadata skupaj, kar je res.

Veliko svetnikov je posebno častilo presv. Kri. V teku časa so bile ustanovljene tudi družbe, moške in ženske, ki posebno širijo češčenje Jezusove odrešilne Krvi. Posebno goreč častilec presv. Krvi je bil papež Janez XXIII. Določil je, da mora vsi vstavi v hvalnico po blagoslovu z Najsvetejšim, takoj za vzklikom k presv. Srcu besede: "Blagoslovljena bodi Njegova presv. Kri!" Zložil je tudi krasne litanije k presv. Krvi. So priznane od Sv. cerkve in se smejo javno moliti — česar ne moremo reči o mnogih drugih litanijah, ki se smejo samo zasebno opravljati.

Litanije presv. Krvi v angleščini je izdala, če se ne motim, ali morda preskrbela za svoje farane, župnija Marije Vnebovzete v Clevelandu. Upam, da jih verniki pridno molijo in z njimi kličejo blagoslov presv. Krvi na svojo faro in svoje družine. In iz teh litanijs sem izluščila naslov svojemu spisu. Vse-

smeri. Tudi tunel skozi otok Yerba Buena je nadstropen. S tem otokom je zvezan umetni otok "Treasure Island", kjer je bila v letih 1939 in 1940 mednarodna razstava. Mostnine iz San Francisca ni, kdor vozi v mesto, mora pa plačati 50 centov od avta. Da bi zmanjšali množico avtomobilov v mestu, so oprostili plačevanja mostnine vozila s tremi ali več potniki.

Avtocesta 80 pelje po obrežju skozi Emeryville, Berkeley, Albany in Richmond v Vallejo na severnem koncu Zaliva sv. Pavla, ki mu Španci pravijo Bajeho, naši tako, kot se piše, mlajši rod pa Validž. Nato po cesti 29 do Nape in Sonome. Ob cesti raste vrsta cvetočih in vsiljivo dišečih evkaliptusov, na obeh straneh pa veliki nasadi češpelj in orehov ter vinogradi in table z valili na ogled vinarn.

(Dalje sledi)

bina tega kratkega stavka pa kar sili k presojanju in razpravljanju.

Že od večnosti je Bog imel v načrtu misel, da bo ustvaril za angeli tudi vesolje, milijone zvezd in med planeti tudi našo zemljico. Gospodoval ji bo človek. Ze vnaprej je vedel, kako slabo se bo vse obneslo, da ga bo tudi človek razočaral, po človeško mišljeno — a vendar ni spremenil svojih naklepov. Dru-ga božja oseba se je ponudila, da se bo učlovečila in spravila razžaljenega Očeta s človekom. Lahko bi bila izbrala kak drug način zadoščenja za človekovo nepokorščino. In če je Sin hotel odrešiti svet s svojo Krvjo, bi bila zadostovala samo ena kapljica Krvi, ki ima večjo vrednost kot vse veselje, vse bogastvo zemlje, ljubezni Jezusovi do človeštva pa to ne bi zadostovalo. Hoče dokazati svetu svojo ljubezen do duš, do vsakega posameznika s tem, da je sklenil preliti svojo kri do zadnje kapljice. "Z večno ljubeznijo sem te ljubil," pravi Bog v Sv. pismu.

Vemo, da je vzel tisočletja, preden se je uresničila obljuba, ki jo je dal Bog v raju Adamu in Evi. In dokler ni bilo zadoščen božji pravici, so ostala nebeška vrata zaprta. Noben svetnik Stare zaveze, od Adama do sv. Dizma, ki ga je Jezus na križu kanoniziral, ni mogel v nebesa. Vsi so morali čakati na Jezusovo odrešilno Kri. O, to strašno dolgo čakanje, čakanje! Potem si pa tudi lahko predstavljamo neizrečeno veselje teh duš, ko jim je Jezus naznanil: "Odrešeni ste! Moja Kri vas je oprala. Ves dolg je poplačan! Kmalu vas bom vzel s seboj v nebesa. Vse je odpuščeno, vse je zadoščeno. Ni na svetu plesa, ki bi moglo popisati hvaležnost, ljubezen teh duš, ki so bile odrešene s presv. Krvjo ...

Ali to zadeva tudi nas? Osebo? Pa še kako! Ako bi Jezus ne bil prišel svoje Krvi za nas, bi bilo naše upanje v zveličanje prazno. Jezus je trpel, umiral na križu za vsakega posameznika, ne samo za vse skupaj. Če o tem dobro premislimo, bomo bolj hvaležni Odrešeniku. Zame je trpel! Zame je rdečila Njegova Kri les križa! Zame so govorile Njegove besede odpu-

ščanja ... Po meni ga je žejalo, po moji ljubezni ... Zame, nevrednega, je plačal ceno svoje Krvi ... Brez nje bi mi ne mogel odpustiti. "Brez presv. Krvi ni odpustanja."

Jezus nam v svoji dobroti in ljubezni ponuja svojo Kri, da se okoristimo z njo. Darujmo jo nebeškemu Očetu pri sv. maši za odpustanje grehov in v zadoščenje za nje. Med posvečenjem in sv. obhajilom, ko se Jezus za nas daruje, so najsvetejši trenutki, biseri neskočne vrednosti. Ne zapravimo jih! Presv. Kri lahko darujemo Očetu v razne namene. Vsak ima nešteto svojih potreb. Plačujmo Bogu s presv. Krvjo za svoje dolge, a ne pozabimo pri tem tudi bližnjega.

Ne samo med sv. mašo — tudi drugače se spominimo presv. Krvi. Ko nam daje duhovnik pri sv. spovedi odvezo, si lahko predstavljamo, da kaplja Jezusova Kri na našo družo in jo očisti. Saj je ravno zasluga sv. Krvi, da nam Bog odpusti. Darujmo Bogu presv. Kri za verne duše v vica za spreobrnjenje grešnikov, za umirajoče, za mladino, duhovnike, za tiste, ki jih ljubimo, posebno pa še za naše sovražnike. Sv. oče se posebno v teh časih rabi podpore naših molitev in sv. Cerkev tudi, da "bi bili vsi eno" ...

Ne pozabimo večkrat prositi: "Jezus, daj, da ne bo Tvoje trpljenje zame zastoj prestano in Tvoja Kri zame zastoj prelita!"

Spomin iz šole.

Med učenci 1. razreda na Ljubljani je bil neki Lebič. Redko kdaj se je prikazal med nami. Učiteljica ga je zatožila katehetu. Ni mogel odreči usluge in je po vsaki njeni tožbi kaznoval grešnika. Moral je poklekniti pred odrom tako, da je šiba lahko zadela sedež ... Vsakokrat, ko je padel udarec, smo morali v zboru zaklicati: "Lebič se potepa!" Sem pozabila, koliko jih je dobil.

Temu dečku pa ni palica pala nove maše. Ko je bil v zadnjem razredu, je nekoč metal kamenje v součence. Enega je zadel v senca z malim, a ostrim kamenčkom. Deček je umrl. Najbrž je Lebič imel slab dom in so ga spravili v poboljševalnico. Če je kdaj prišel iz nje, nismo nikoli slišali.

S. Mr. Lavoslava, osf.

Vesti iz Slovenije

Baragov dan v Dobrniču
Stiri do pet tisoč častilcev v duhu svetosti umrlega škofa Baraga se je zbralo v nedeljo 10. junija v Dobrniču na Dolenjskem, kjer je bil Baraga pred 180 leti (29. junija 1797) krščen v župni cerkvi in prejel ime Friderik Irenej.

Seveda tolika množica ljudi ni mogla v cerkev, zato so postavili oltar na prostem. Vreme je vzdržalo do konca slovesnosti, tako da je ves spored potekel brez ovir. Sv. mašo so opravili navzoči duhovniki v koncelebriranju z ljubljanskim nadškofom dr. Pogačnikom in njegovim pomožnim škofom dr. Leničem, ki je tudi imel cerkveni govor, peli pa so združeni pevski zbori, nad 300 pevcev in pevk.

Po maši se je svečanost nadaljevala na istem prostoru. Prelat dr. Vilko Fajdiga iz Ljubljane, vodja misijonskega centra je predstavil pomenne osebe, ki so prišle v Dobrnič in nato povezoval posamezne točke. Iz Sev. Amerike so med drugimi prišli iz Marquette zastopnik škofa Salatke, Rupp, tajnik nadškofa iz Clevelanda, p. Anastazij Lavrenčič iz Detroita, župnik Fr. Hribšek iz Pittsburgha. Iz Rima je prišel dr. Maksimilijan Jezerin. Ker je bil dr. Janez Jenko, administrator koprski škofije zadržan, je poslal svojega zastopnika.

Govorili so zastopnik škofa iz Marquette, Rupp, Frank Kosem v imenu škofa Hickeya iz ZDA, frančiškan Anastazij Lavrenčič iz ZDA, urednik "Ognjišča" iz Kopra Bole ter kot glavni govornik dr. Franc Perko, dekan teološke fakultete iz Ljubljane. Vmes so nastopili otroci iz Dobrniča s priložnostnimi deklaracijami, med njimi "Oj hišica očetova", in združeni zbori.

Vso svečanost je zaključil prelat dr. Fajdiga, ki je prebral razne telegrame, kateri so bili odposlani, med njimi sv. očetu in postulatorju za Baragovo beatifikacijo. Na koncu je vsa množica zapela vedno mogočno "Marija skoz življenje". — L. D.

Oglašajte v "Amer. Domovini"

MALI OGLASI

Lastnik prodaja
Enodružinsko hišo na 15922 Whitcomb Rd., s 7 sobami, 2 kopalnicama, garažo, lepim vrtom s sadnim drevjem, blizu šol in cerkve Marije Vnebovzete. Kličite tel. 761-1342 ali 261-8291. (110)

Sobe oddajo
Tri sobe s kuhinjo in kopalnico, s klimatsko napravo oddajo zgoraj spredaj na 6404 Carl Avenue. Kličite po 4. po. 391-3320. —(111)

Malo stanovanje išče
Mlad mož išče 2 ali 3 sobe v senklersko-svetovidski okolici. Kličite 831-6116! —(110)

FOR RENT
4 rooms down. A-1 clean. No pets. Driveway. — 361-5943. —(113)

Hiša naprodaj
V Euclidu blizu E. 260 St. je naprodaj duplex 6-6, v vsakem stanovanju 3 spalnice, 1 in pol kopalnice, povsod preproge. **UPSON REALTY**
499 E. 260 St. 731-1070
Odprto od 9. do 9. (110)

LARGE FAMILY?
Four bedroom single \$14,200; also investment opportunity, 2 family house, 2 bedrooms each suite, \$15,200. Both homes in very good condition. E. 71 and St. Clair area. These homes are back to back. Live in one and let the rents pay off mortgage. Ask for Adolph J. Somrack. **YAKKEL REALTY**
32610 Vine St. Willowick 944-5440 (111)

Help Wanted
Part time cleaners wanted.
Call 524-0438 (110)

Za čiščenje
Delno zaposlitev pri čiščenju dobite, če kličete 524-0438. (110)

HOUSEKEEPER
Experienced older woman to take care of professional couple, 3 year old son, 4 days a week, 8:30 till 6 p.m. in Bratenahl area. Other help employed. References required. Call 881-3170 Ext. 271. (112)

COOK WANTED
Three mornings a week. Slovenian type cooking. Apply in person. **FANNY'S RESTAURANT**
353 E. 156 St. (110)

MALI OGLASI

LISTING IN EUCLID

OPEN HOUSE SUNDAY 1-5
129 E. 192 St. north of Lake Shore Blvd. large 3 bedroom Colonial, dining room, kitchen with eating area, full basement, 2½ attached garage. Enclosed heated porch with jalousie windows, large lot 110 x 180. Many trees. Country atmosphere. All appliances stay and many more extras. Must see to appreciate. Immaculate. Low 60's.

NOVA PRIJAVA V EUCLIDU

ODPRTO V NEDELJO 1-5
129 E. 192 St. severno od Lake Shore Blvd. kolonial s tremi velikimi spalnici, jedilno sobo, prostorom v kuhinji za jesti, vsa podkletena, 2½ priključena garaža, zaprta greta veranda z beneškimi zastori na oknih, velik lot 110 x 180, veliko drevje, kot na deželi. Vsi gospodinjinski aparati ostanejo. Se veliko drugih posebnosti. Za pravilno oceno je treba videti. Brezmadežno. V spodnjih šestdesetih.

CENTURY 21

Leo Baur Realtor 486-1655 (110)

Stanovanje oddajo
Petsočno stanovanje oddajo v najem odraslim v Fleet Avenue okolici. Kličite po 4. uri pop. 341-5926. —(114)

16mm Sound Movie Projector
\$100. Call 361-4088, ask for Jim (x)

Sobe oddajo
Trisobno stanovanje s kopalnico oddajo na E. 71 St. pri St. Clair Avenue. Prednost ima ena oseba. Kličite 361-0989 po šesti zvečer. (110)

ALI-JEVO KAKOVOSTNO PLESKANJE
(Ali Quality Painting)
Zunanje in notranje, tudi mizarstvo in zidarsko delo. **Oli Shafiqi Cleveland, Oh 44102 961-0602 (117)**

Harmonika naprodaj
Kromatična harmonika je poceni naprodaj. Kličite 431-1997. —(109)

Apartment For Rent
On St. Clair Ave., 2 small bedrooms, living room, kitchen and bath. Call 361-5115 between 11 a.m. and 3 p.m., except Wednesdays. (x)

FOR RENT
Two bedrooms, bath, large kitchen, dining room and living room, down, on E. 70 and St. Clair Ave. \$150 per month plus utilities. Call 431-7014 evenings. (109)

Small Farm for Sale
Miniature Farm in very nice section of Mentor. 3 bedroom brick home, 2 fireplaces, 2 acres of land, with buildings, large vineyard, orchard, many, many extras, \$74,900. By owner, 946-5226, or 946-8788, Monday thru Fri. only. (110)

Help Wanted
Part time cleaners wanted.
Call 524-0438 (110)

Za čiščenje
Delno zaposlitev pri čiščenju dobite, če kličete 524-0438. (110)

HOUSEKEEPER
Experienced older woman to take care of professional couple, 3 year old son, 4 days a week, 8:30 till 6 p.m. in Bratenahl area. Other help employed. References required. Call 881-3170 Ext. 271. (112)

COOK WANTED
Three mornings a week. Slovenian type cooking. Apply in person. **FANNY'S RESTAURANT**
353 E. 156 St. (110)

NOVICE- z vsega svela

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobile še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

Dr. Ivan Pregelj:

MLADA BREDA

POVEST

Tedaj je dvignila glavo in ga pogledala karajoče in ga vprašala: "Kaj ti je rekel zdravnik?"

"Oh," se je nasmehnil, "kaj bo rekel! Naj se mnogo gibljem in živim dobro pa redno."

"Ali res?" je vprašala.

On je sedel k njej: "Šivaš?"

Prikimala je.

"Zelo si pridna," je dejal.

Toda Anica se je skoraj zgenila od strahu, tako brezumno in brezmišlno je rekel to: "Saj mu nisem nič mar," je mislila. Kakor otrok je, ki se je nasitil igrače. Ni mogla zakriti razburjenja, ki se je je polastilo:

"Jurij," je rekla, "saj ti nič ne očitam! Ali hudo mi je, in tako ti hočem povedati, kakor mislim. Tako kratak čas sva si mož in žena. Pa ti si že pozabil." Videla je, da so mu oči zadržale kakor sitnemu otroku, kadar ga zmotimo pri igri. Skoraj jezero je rekel:

"Res je, pust človek sem. Včasih čutim to sam in prav zaradi tega bi rad pil. Pa mi vino ne da dobro in potem sem še bolj pust."

Jezero jo je, da je tako odgovoril, in je rekla trše, kakor je hotela:

"Ali res misliš, da sem tako in tako malo resna, da bi te prosila, da mi vriskaj in poj? Drugače mislim, drugače..."

"Kako?" je zopet vprašal nestržno.

"Tako," je odvrnila hitro in burno, "tako mislim, da si moj mož in jaz tvoja žena, in da sva z obojema mož in žena, da skupno živimo, trpiva, pomagava drug drugemu, da zaupava drug drugemu. Jurij," je viknila nato, "hočem, da išči pri meni tolažbe in ne izven Peči. Če je tu ni, zate, Jurij, potem je vse zaman, najjina sreča in življenje, potem mi je žal, da sem prišla na Peč. Živeti sem znala tudi sama. Sedaj pa je tako, da hočem živeti, da ne zase. In če ti tega ne razumeš, Jurij, potem si osleparil sam ega sebe in mene!"

Se, ko je govorila, se je mož dvignil in pripomnil:

"Ni vem, kaj hočeš od mene. Ti imaš tako svoje misli. Morda te še kaj drugega jezi, pa sama ne veš."

"Kaj naj me jezi?" se je začudila.

"Pa to," je dejal on, "z materjo se ne moreta, pa ti ni prav, da se bolj ne vlečem zate."

"Prav bi bilo, Jurij," je odvrnila, "ti veš, da potrpim vse. Potrpim zaradi tebe, ki si slep in gluhi. In to mi je hudo," je zastokala. Ali po kratkem hipu se je obrnila in dejala: "Glej, Jurij! Tvoja žena je najslabša dekla v hiši. Hlapcem mora šivati srajce in v zahvalo se ji ti hlapci smejejo. A ti molčiš!"

"Ali si ne znaš pomagati sama?" je rekel mož nestržno.

Ona ni odgovorila ničesar; molče je začela znova šivati. V grlu pa jo je dušilo. Toda ni pristopil, da bi se mu bila zjokala na prsih. Molče je odšel. Tedaj pa je naslonila trudno glavo na šivanje in jokala dolgo in krečvito.

Zunaj v naravi se je bilo zgodilo kakor čudež. Nenadoma se je bila megla dvignila in najlepši, kakor pomladni dan je sinil nad dolino. Prav prijetno gorko je bilo in Anica je imela že ves popoldan odrt okno. Da je bilo čuti glas ptic ali zvoke pastirske piščali, bi bila mislila, da je najlepši pomladanski dan. Delo ji je šlo izpod rok. Izgatala je tači obleko in sama skoraj ni vedela, čemu ji je pri sreju mehko. V davne dni ji je snivala duša. Zamislila se je tako daleč, da ni vedela, ali so bile sanje, ali je bila resnica:

Po cesti doli ropotajo vozovi

in nekdo je menil, da se peljejo romarji. Zdaj pa zdaj je bilo različiti iz ropotanja voz pobožno pesem. Vseokoli je bil lep, topel sončni dan; mačka je sedela na pragu in si venomer umivala mehki gobček. Sredi trate je stopal petelin, zdaj pa zdaj zamahnil s perotni in zapel. In zopet je bilo čuti s ceste glas ropotajočega voza. Anica sedi na vrtu pred hišo. V senci leži visok mož in gleda dol na cesto. Anica se mu približa. Začuden pogleda mož. Ko se mu vzbne v naročje, jo skoraj s silo pahne. Ona pa se zaječe. In potem jo mož vzame k sebi in jo začne tolažiti, dokler se ni zasmejala. Pravi ji, da se tudi on popelje kakor ti romarji in še dalj, čez veliko vodo, veliko prav prav na drugo stran zemlje. Pa ne za vedno, potrdi mož in pravi, da se vrne in da bo tedaj Anica velika, in on

"Prav," je odvrnila Anica in raztegnila obleko. Tašča se je približala in prišla za rob obleke.

"No, ti si pa lepa," je vzkliknila nejevoljno. "Pa to je narobe! Sedaj si mi pa narobe sešila in ne na lice." Anica se je zasmejala. Mati Katra se je razjezila:

"Narobe si sešila!"

"Saj ni res!" je vikala Anica. (Dalje prihodnjič)

ji bo prinesel veliko lepega in dobrega. In tedaj je ona tlesnila z ročicama in bila vsa vesela in tudi on se je smehljaj in govoril: ti si mislila, da pojdem za vedno? Ona odkimuje dvakrat, trikrat, petkrat...

"Ne za vedno!" se je zavedela Anica. In zdaj ve, da to niso bile sanje in da je to prvi spomin njenega življenja in da je to njeno prvo razočaranje; da se oni mož ni nikoli vrnil in da je ona, ona mala Anica sedaj velika in sedi na Peči in je brezmejno žalostna, ko se spomni moža, ki jo je najprej sunil in potem objel, in da bi ga tako rada še enkrat videla, njega, edinega, ubogega, nesrečnega očeta.

Vstopila je tašča.

"Pomerit sem prišla," je dejala.

"Prav," je odvrnila Anica in raztegnila obleko. Tašča se je približala in prišla za rob obleke.

"No, ti si pa lepa," je vzkliknila nejevoljno. "Pa to je narobe! Sedaj si mi pa narobe sešila in ne na lice." Anica se je zasmejala. Mati Katra se je razjezila:

"Narobe si sešila!"

"Saj ni res!" je vikala Anica. (Dalje prihodnjič)

FEDERATION OF AMERICAN SLOVENIAN PENSIONERS CLUBS

President: Josephine Zakrajsek

1st V.P. — Anton Perusek

2nd V.P. — Louis Legan

Sec'y. — Walter C. Lampe

Treas. — Joseph Ferra

Rec'd. Sec'y. — Louis Jartz

Auditors: Mary Marinko, Anton Mrak, John Churney